



*Lojkásek 16.4.2025*

## **SKLÁDKA PRŮMYSLOVÉHO ODPADU NĚMČICE NAD HANOU**

Biologický průzkum

lokality vyčleněné k rozšíření objektu skládky

### **OBJEDNATEL:**

ENVI projekt Zlín s. r. o.  
Na Požáře 144, 760 01 Zlín

### **ZHOTOVITEL:**

Doc. RNDr. **Bohumír L o j k á s e k**, CSc.  
739 14 Ostravice 257

### **SPOLUAUTOR:**

Mgr. **Šárka Cimalová**, Ph.D.  
Katedra biologie a ekologie PřF Ostravské univerzity

Zpracováno na základě

**šetření na místě samém v termínu 16. 4. - 15. 9. 2025**

## Úvod

Biologický průzkum lokality navržené k rozšíření skládky Němčice nad Hanou byl proveden na základě objednávky ENVlprojekt s. r. o., Na Požáře 144, 760 01 Zlín. Jeho předmětem bylo zjištění druhové skladby potenciálně dotčené biocenózy, zájmového území, které bude dle předpokladu začleněno do areálu skládky, a posouzení její biologické hodnoty, odhad vlivu předpokládaného zásahu do ekologických poměrů lokality a navazujícího okolí, včetně návrhu na opatření k minimalizaci dopadu záměru na chráněné zájmy ochrany přírody a krajiny.

### 1. Vymezení zájmového území pro průzkum

Místopisně je prostor pro průzkum situován na východním a jižním okraji stávajícího areálu skládky, přibližně 900 m severně od severního okraje obce Němčice nad Hanou. Změna související s rozšířením dekontaminačního prostoru skládky se bude týkat relativně malé plochy v extravilánu obce. Dotčené pozemky byly již dříve pod antropogenním vlivem a jsou člověkem přeměněné.

Mapový podklad



Obr.1. Mapa řešeného území (zdroj: Technické služby ochrany ovzduší Ostrava, spol. s r.o.)

### 2. Charakteristika stanovištních podmínek zájmového území

Biotopy na většině plochy potenciálně dotčených pozemků byly v minulosti silně antropogenně ovlivněné, takže aktuálně disponují malou přírodní hodnotou.

Z pohledu ochrany přírody je nejhodnotnější lem dřevin kolem západní a jižní hranice pozemku parc. č. 5954 (těleso bývalé městské skládky). Tyto porosty mají být uchovány a doplněné výsadbou dalších dřevin.

Obecně lze říci, že zájmový prostor je jižně situovaný mírně svažité terén od stávajícího dekontaminačního prostoru skládky. Rozšíření je směřováno částečně do „umělého“ údolí mezi nepůvodním terénním útvarem, který vznikl návozem jílovité zeminy, a stávajícím dekontaminačním prostorem. Jeho maximální šířka vně od oplocení areálu dosahuje cca 50 m, jeho obvod je cca 1 km a plocha přibližně 3 ha. Podle regionálně-fytogeografického členění ČR leží zájmové území ve fytogeografickém obvodu Panonské termofytikum, okresu 21. Haná, podokresu 21 a. Hanácká pahorkatina. (SKALICKÝ, 1988). Z pohledu klimatických poměrů patří území teplé oblasti T9. Z biogeografického pohledu se jedná o Prostějovský bioregion Hercynské podprovincie.

Lokalita je v současnosti porostlá náhradními typy zejména ruderálních společenstev - ruderální bylinná vegetace mimo sídla.

Popsaný porost lze hodnotit ve srovnání s potenciální přirozenou vegetací jako silně pozměněný. Jedná se nyní zejména o ruderální vegetaci, společenstva křovin a rekultivační výsadby třešně ptačí, smrku ztepilého a topolu kanadského (Obr.1- 4)

Z hlediska zoologického jde o lokalitu, která svou expozicí mezi areálem skládky a zemědělskými pozemky, je klidovou zónou pro terestrickou faunu několika druhů obratlovců navazujícího okolí. Její úkrytová kapacita pro savce a drobné druhy ptáků je celoročně vysoká. Charakter prostoru určeného pro rozšíření skládky je patrný z dokumentace v Příloze

### **3. Metodika**

Biologický průzkum zájmové lokality probíhal během vegetační sezóny v průběhu měsíců duben – srpen 2025.

Výskyt zástupců fauny, zejména jedinců zvláště chráněných nebo jinak biologicky cenných druhů tamní zoocenózy byl zjišťován vizuálním pozorováním a vyhledáváním pobytových znaků v průběhu opakovaných terénních šetření.

V rámci šetření byl zaznamenán soupis nalezených taxonů cévnatých rostlin, jednak byla provedena klasifikace dominantních rostlinných společenstev. Rostlinný materiál byl určován podle Klíče ke květeně České republiky KAPLANA (2019) a rovněž nomenklatura taxonů odpovídá stejnému zdroji. Kategorie vzácných taxonů jsou posuzovány dle publikace GRULICHA (2017) a vyhlášky č. 395/1992 Sb. Status nepůvodních taxonů je uveden podle PYŠKA et al. (2022). Názvy biotopů jsou převzaty z Katalogu biotopů České republiky (CHYTRÝ et al. 2010), vegetační jednotky odpovídají klasifikaci dle Vegetace České republiky (CHYTRÝ 2011, 2013).



## 5. Výsledky terénního průzkumu

### Z o o l o g i e

#### **Saproxylofágní hmyz**

Možný výskyt saproxylofágního hmyzu, zejména brouků, lze v lokalitě potenciálně dotčené realizací záměru vyloučit z důvodu nepřítomnosti živných dutých a trouchnivějících kmenů dřevin.

#### **Makrozoobentos, mihulovci a ryby**

Prostředí zájmové lokality aktuálně nemá podmínky pro výskyt primárně vodních bezobratlých, mihulovců a ryb, neboť přímo v ploše potenciálně zasažené záměrem se nenachází trvale zvodnělá vodoteč.

#### **Obojživelníci**

Během průzkumu nebyl v zájmovém prostoru zjištěn výskyt žab ani ocasatých obojživelníků. Hlavním důvodem je izolovanost lokality od jakéhokoliv trvale zvodnělého biotopu, který by mohl být obojživelníky využitelný k rozmnožování.

#### **Plazi**

Během průzkumu zájmové lokality nebyl zjištěn výskyt plazů. Jedinou skupinou, kterou nelze zcela vyloučit jsou ještěrky, v daném případě pravděpodobně ještěrka obecná (*Lacerta agilis*).

#### **Ptáci**

Během průzkumu byla v době návštěv akusticky i vizuálně zaznamenána přítomnost několika druhů ptáků. Jednalo se konkrétně o káni lesní (*Buteo buteo*), poštolku obecnou (*Falco tinunculus*), **krkavce velkého (*Corvus corax*)**, pěnici černohlavou (*Sylvia atricapilla*), pěnici hnědokřídrou (*Sylvia communis*), pěnici pokřovní (*Sylvia curruca*), pěnkavu obecnou (*Fringilla coelebs*), stehlíka obecného (*Carduelis carduelis*), budníčka menšího (*Phylloscopus collybita*), sýkoru koňadru (*Parus major*), kosa černého (*Turdus merula*), kukačku obecnou (*Cuculus canorus*), červenku obecnou (*Erithacus rubecula*) a vrabce polního (*Passer montanus*). Z uvedeného seznamu ptáku byli všichni zastiženi v době hnízdění, tak že je jejich zahnízdění v lokalitě nebo v blízkosti možné (Kategorie A1). Pouze u dvou druhů, a to pěnice černohlavé a pěnice hnědokřídle bylo hnízdění přímo prokázáno v zájmovém prostoru (Kategorie C14).

Hnízdění zvláště chráněného druhu, konkrétně krkavce velkého, nebylo v zájmovém prostoru prokázáno a jeho jedinci využívají skládku jen jako lokalitu s vysokou

nabídkou potravy. Je tedy zřejmé, že realizací posuzovaného záměru nemohou být jedinci ani populační parametry daného druhu významně negativně dotčeni.

### **Savci**

V zájmovém prostoru byly během průzkumu pozorovány dva druhy savců, a to juvenilní jedinci zajíce polního (*Lepus europaeus*) a juvenilní i adultní jedinci srnce lesního (*Capreolus capreolus*). Ve východní části zájmového území u polní komunikace mezi zemědělským pozemkem a areálem skládky byly zjištěny nory po hraboši obecném (*Microtus arvalis*) a pobytové znaky (krtiny) krtka oecného (*Talpa europea*). Přítomnost dalších savců zjištěna nebyla.

Z výsledků provedeného zoologického průzkumu lze vyvodit, že lokalita, která by měla být po odstranění vegetačního krytu využívána k rozšíření dekontaminačního prostoru skládky, není aktuálně trvale osídlena žádným ze ZCHD fauny.

## **B o t a n i k a**

### **Potenciální přirozená vegetace**

Na lokalitě je rekonstruována jako potenciální přirozená vegetace mochnová doubrava (*Potentillo albae-Quercetum*), k níž ze severu přiléhá černýšová dubohabřina (asociace *Melampyro nemorosi-Carpinetum*) (NEUHÄUSLOVÁ 1998).

Mochnovou doubravu charakterizují druhově bohaté porosty s dominantním dubem zimním (*Quercus petraea*) nebo letním (*Q. robur*), přimíšen bývá i habr obecný (*Carpinus betulus*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*) nebo buk lesní (*Fagus sylvatica*) a jeřáb břek a muk (*Sorbus torminalis*, *S. aria*). V keřovém patře roste líska (*Corylus avellana*), růže (*Rosa* sp.) aj. Bylinné patro vytváří mozaiku podle ovlivnění vodou. Časté jsou trávy (*Poa nemoralis*, *Calamagrostis arundinacea*, *Brachypodium pinnatum*), typické je zastoupení širokého spektra teplo až mezofilních druhů.

Černýšovou dubohabřinu tvoří dominantní dub zimní, dub letní, habr obecný, lípa srdčitá nebo širolistá (*T. platyphyllos*). K náročnějším dřevinám patří jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), javor klen (*Acer pseudoplatanus*) a mléč (*A. platanooides*), třešeň (*Prunus avium*), popř. buk lesní a jedle bělokorá (*Abies alba*). Keřové patro tvoří mezofilní druhy. Bylinné patro porůstají rovněž mezofilní taxony, např. svízel lesní (*Galium sylvaticum*), zvonek broskvolistý (*Campanula persicifolia*), hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), černýš hajní (*Melampyrum nemorosum*), bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), kopytník evropský (*Asarum europaeum*) aj.

### **Aktuální vegetace a floristická skladba**

Lokalita je v současnosti porostlá náhradními typy zejména ruderálních společenstev. Areál lemují výsadby třešně ptačí (*Prunus avium*). Vysázen je lokálně

rovněž smrk ztepilý (*Picea abies*) (biotop X13 – Nelesní stromové výsadby mimo sídla). Svahy směřující k oplocenému areálu skládky porůstá vegetace trnkových křovin (svaz *Berberidion*) (biotop K3 – Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny) s výskytem dominantní trnky obecné velkoplodé (*Prunus spinosa* subsp. *fruticans*), hlohu obecného (*Crataegus laevigata*) a růže šípkové (*Rosa canina*). Tyto křoviny se na vlhčích mezických místech mění na porosty s bezem černým (*Sambucus nigra*), což je typické v antropogenně narušeném prostředí (CHYTRÝ et al. 2010). Ploché plato jihovýchodně před vlastní skládkou prošlo rovněž úpravami a hostí výsadby růží (*Rosa* sp.) a mladých jedinců topolu kanadského (*Populus xcanadensis*) (biotop X9B Lesní kultury s nepůvodními listnatými dřevinami). Plochy přiléhající ke skládce pokrývají ruderalní společenstva (biotop X7B – Ruderalní bylinná vegetace mimo sídla, ostatní porosty). Z nitrofilních druhů byly zaznamenány: česnáček lékařský (*Alliaria petiolata*), kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), svízel přítula (*Galium aparine*), šťovík kadeřavý (*Rumex crispus*) a popenec břečťanovitý (*Glechoma hederacea*). Druhy dvouletých plevelů (svaz *Dauco carotae-Melilotion*) zastupuje mrkev planá (*Daucus carota*) a lopuch větší (*Arctium lappa*). K polním plevelům (tř. *Stellarietea mediae*) patří ptačinec prostřední (*Stellaria media*), merlík bílý (*Chenopodium album*), rozrazil perský (*Veronica persica*), hluchavka nachová (*Lamium purpureum*), kakost holubičí (*Geranium columbinum*) a pcháč oset (*Cirsium arvense*). Zastoupeny jsou rovněž invazní druhy, k nimž patří slunečnice topinambur (*Helianthus tuberosus*), turanka kanadská (*Erigeron canadensis*), zlatobýl kanadský (*Solidago canadensis*) a expanzivní třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*).

Souhrnně lze výše popsany porost zhodnotit jako silně pozměněný oproti potenciální přirozené vegetaci. Jedná se nyní zejména o ruderalní vegetaci, společenstva křovin a rekultivační výsadby třešně ptačí, smrku ztepilého a topolu kanadského. Na lokalitě se vyskytují invazní a expanzivní taxony, zatímco zvláště chráněné druhy nebyly zaznamenány.

### **Přehled zjištěných druhů vegetace zájmového území**

#### **Dřeviny, včetně semenáčků:**

*Crataegus laevigata* – hloh obecný

*Picea abies* – smrk ztepilý

*Populus canadensis* – topol kanadský inv

*Prunus avium* – třešeň ptačí

*Prunus spinosa* subsp. *fruticans* – trnka obecná velkoplodá

*Rosa canina* – růže šípková

*Rosa cf. rubiginosa* – růže vinná

*Rubus* sp. - ostružiník

*Sambucus nigra* – bez černý

**Byliny:**

*Alliaria petiolata* – česnáček lékařský

*Achillea millefolium* – řebříček obecný

*Arctium lappa* – lopuch větší

*Atriplex sagittata* – lebeda lesklá

*Calamagrostis epigejos* – třtina křovištní exp.

*Cerastium glomeratum* – rožec klubkatý

*Chenopodium album* – merlík bílý

*Cirsium vulgare* – pcháč obecný

*Conyza canadensis* – turanka kanadská inv.

*Dactylis glomerata* – srha laločnatá

*Daucus carota* – mrkev obecná

*Dipsacus fullonum* – štetka planá

*Helianthus tuberosus* – slunečnice topinambur inv.

*Erodium cicutarium* – pumpava rozpuková

*Galium album* – svízel bílý

*Galium aparine* – svízel přitula

*Geranium pyrenaicum* – kakost pyrenejský

*Geum urbanum* – kuklík městský

*Glechoma hederacea* – popenec břečťanovitý

*Hypericum perforatum* – třezalka tečkovaná

*Lactuca serriola* – locika kompasová

*Lamium purpureum* – hluchavka nachová

*Narcissus pseudonarcissus* – narcis žlutý

*Rumex crispus* – šťovík kadeřavý

*Solidago canadensis* – zlatobýl kanadský inv.

*Stellaria media* – ptačinec prostřední

*Taraxacum* sect. *Taraxacum* – pampeliška smetánka

*Tussilago farfara* – podběl lékařský

*Urtica dioica* – kopřiva dvoudomá

*Veronica persica* – rozrazil perský

*Viola reichenbachiana* – violka lesní

**Přehled biotopů:**

K3 Vysoké mezofilní a xerofilní křoviny

X7B Ruderální bylinná vegetace mimo sídla, ostatní porosty

X9B Lesní kultury s nepůvodními listnatými dřevinami

X13 Nelesní stromové výsadby mimo sídla

## **6. Možné vlivy posuzovaného záměru na zájmy ochrany přírody**

### ***Vlivy na faunu, vegetaci a ekologické funkce území***

V případě přijetí rozhodnutí o realizaci posuzovaného záměru je zřejmé, že živá složka s popsány biologickými charakteristikami zcela zanikne a na jejím místě dojde k postupnému rozšíření dekontaminačního prostoru se všemi očekávanými a z lokálního pohledu negativními dopady.

Renaturalizovaný, i když v minulosti již antropogenně silně narušený prostor (z části rekultivovaný prostor bývalé městské skládky) bude zbaven vegetačního krytu, oživené části půdního horizontu, následně technicky upraven tak, aby vyhovoval platným normám pro zakládání skládek odpadu. Tímto krokem dojde k dokončení, v pořadí již druhé, biologické degradace stávajícího území a ztrátě jeho dosavadního významu pro sekundární i část původní živé složky po stránce biologické i ekologické. Konkrétně dojde k odstranění či narušení ruderalních a křovinných společenstev s nevelkou krajinnou hodnotou. Nicméně křovinné trnkové a hlohové porosty zde mají ekologickou funkci, jelikož poskytují úkryt pro drobné obratlovce a jsou zdrojem pylu a nektaru pro adultní stádia více druhů létavého hmyzu. S ohledem na současný výskyt invazních druhů je pravděpodobná možnost jejich dalšího šíření.

### ***Vlivy na krajinný ráz území***

Plošné rozšíření skládky o jednu šestinu stávající plochy lze z krajinářského hlediska vnímat jako částečně negativní krok, který má však ryze lokální význam. Rozšířená plocha skládky je z hlediska širšího okolí prakticky nepostřehnutelná, neboť navazuje na stávající dekontaminační prostor v jeho jižně se svažující a východně rovinaté části, které jsou v místním reliéfu krajiny velmi málo patrné (V minulosti již z části dekontaminačním prostorem byly).

## **6. Návrh opatření k minimalizaci vlivů záměru na chráněné zájmy OP**

### ***Termín provádění prací***

V daném případě je zřejmé, že z biologického hlediska bude kritickou částí realizace záměru kácení a odstraňování dřevin. Z tohoto pohledu je obecně nejvhodnější provést zásah v době vegetačního klidu, nejlépe po opadu listů, kdy nedochází k rozmnožování žádných biologicky cenných druhů vegetace a fauny.

### ***Další opatření v souvislosti s realizací záměru***



S ohledem na nevratnou likvidaci křovinných společenstev a pravděpodobně i vysazených třešní a dalších ovocných stromů bude účelné přijat kompensační opatření formou náhradních výsadeb adekvátního rozsahu.

V případě výskytu či šíření invazních druhů (zejména topinamburu a zlatobýlu) bude vhodné pokusit se zajistit jejich průběžnou likvidaci a zamezit tak vzniku nového ohniska šíření.

## 7. Závěr

V zájmové lokalitě byla během opakovaných průzkumů v roce 2025 zaznamenána společenstva křovin, ruderální vegetace a rekultivační výsadby dřevin. Porosty se vyznačují standardní druhovou skladbou s malou druhovou pestrostí, danou skladbou a typem biotopů.

Zvláště chráněné druhy nebyly zaznamenány.

Z hlediska zoologického je případná ztráta zájmové lokality poměrně snadno akceptovatelná. Její význam pro místní biocenózu je relativně malý, neboť značná část jihozápadně se vyskytujícího území s identickými biotopovými charakteristikami (Obr. 5,6) zůstane i po realizaci záměru nedotčena. Současně je zřejmé, že silné a dlouhodobé antropogenní ovlivnění, lokality již dříve provozovanou skládkou na straně jedné a sousedstvím s intenzivně zemědělsky obhospodařovanou krajinou, vedlo již v minulosti k významnému snížení biodiverzity zájmového prostoru do té míry, že v něm nebyl zaznamenán trvalý nebo dlouhodobý výskyt zvláště chráněných, ale ani jinak biologicky cenných nebo vzácných druhů.

Na základě výsledků průzkumu a zvážení situace na místě samém se ukázalo, že v případě rozhodnutí o realizaci posuzovaného záměru, není nutné, aby investor žádal pro ZCHD vegetace ani fauny o výjimku ze zákazu podle § 50 zákona č. 114/1992 Sb.

Úplným závěrem lze konstatovat, že posuzovaný záměr, bude-li realizován za dodržení navržených opatření, nebude v přímém rozporu se zájmy ochrany přírody a krajiny a lze jej z hlediska biologického i ekologického posoudit jako akceptovatelný.

## Literatura

GRULICH, V. & CHOBOT, K. (eds) (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.

HÁJKOVÁ, P. & HÁJEK, M. (2007): Angelico sylvestris-Cirsietum palustris Darimont ex Balátová-Tuláčková 1973. – In: Chytrý M. (ed.), Vegetace České republiky. 1. Travná a keříčková vegetace [Vegetation of the Czech Republic. 1. Grassland and Heathland Vegetation], p. 247-250, Academia, Praha.

CHYTRÝ, M., KUČERA, T., KOČÍ, M., GRULICH, V. & LUSTYK, P. (eds) (2010): Katalog biotopů České republiky. 2. vydání. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.  
CHYTRÝ, M. (ed.) 2007: Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace. Academia, Praha.

CHYTRÝ, M. (ed.) 2011: Vegetace České republiky 3. Vodní a mokřadní vegetace. Academia, Praha.

CHYTRÝ, M. (ed.) 2013: Vegetace České republiky 4. Lesní a křovinná vegetace. Academia, Praha.

KAPLAN, Z. DANIHELKA, J., CHRTEK J. jun. et al. (eds) 2019: Klíč ke květeně České republiky. Ed. 2. Academia, Praha.

KRESTOVÁ K., VAŘECHA D. 2025: Změna č. 2 Územního plánu Němčice nad Hanou. Technické služby ochrany ovzduší Ostrava, spol. s r.o., Janáčkova 1020/7, Ostrava – Moravská Ostrava. 22 s.

NEUHÄUSLOVÁ, Z., 1998: Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Academia, Praha.

PYŠEK, P., DANIHELKA, J., SÁDLO ET AL. 2012: Catalogue of alien plants of the Czech Republic (2nd edition): checklist update, taxonomic diversity and invasion patterns, Preslia, 84, 3, pp. 155-255.

VRÁNA K., DAVID V., ČAŠEK J., MAŠTERA J., KARNECKI J. 2022: Výstavba a rekonstrukce malých vodních nádrží přírodě blízkým způsobem. Katedra hydromeliorací a krajinného inženýrství, Fakulta stavební, ČVUT v Praze. 22 s.

VYHLÁŠKA č. 395/1992 Sb. ve znění vyhlášky č. 175/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

#### **Elektronické zdroje**

Mapový server Geoportal CENIA, 2010-2020: [online]. Update 2014, [cit. 2020-17-06]. Dostupné z < <http://geoportal.gov.cz/web/guest/map> >.

Bohumír Lojkásek

*Bohumír Lojkásek*

15.10.2025

podepsáno elektronicky ve službě Podpisovna.cz  
Identita podepisující(ho) ověřena pomocí **Bank iD**

V Ostravici 25. 9. 2025

Bohumír Lojkásek

## 8. PŘÍLOHY



Obr.1,2 Celkový pohled na centrální a jihovýchodní část zájmové lokality



Obr. 3,4 Východní (3) a jižní okraj zájmové lokality



Obr. 5,6. Interiér západně navazujícího prostoru rozšíření, který po realizaci záměru nedozná změn

# Finální auditní report/Final audit report

## Podepisující A



Jméno a příjmení/First name and surname:

**Bohumír Lojkásek**

Identifikační systém/Identification system:

**Bankovní Identita**

Čas identifikace/Time of identification:

**2025-10-15T12:55:10Z**

Číslo identifikace nebo subjektu/Identification or subject number:

**3ff1acd5-a8b1-4ee0-8d1c-8432e87876bb:profile.name:openid**

Hlasování/Vote: